

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lausuntopalvelu

VN/21783/2022

OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN RAHOITUKSESTA ANNETUN LAIN 29 JA 50 §:N MUUTTAMINEN

Esityksen tarkoituksena on opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakia muuttamalla selkiyttää, että perusopetuksen järjestäjät eivät voi järjestää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta vaikeimmin kehitysvammaisille oppilaille.

Toiseksi HE esittää muutosta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) rahoituksen ja sen liitännäisrahoituksen laskentaperusteisiin.

Onko ehdotuksen mukainen tarkistus perustuen yhden tarkistuspäivän (laskentapäivä 20.9.) opiskelija-määrään hyvä, vai olisiko lukiorahoituksen kaltainen keskimääräinen opiskelijamäärä (kaksi päivää) parempi?

Keskimääräinen opiskelijamäärän lukiorahoituksen mukaan olisi paremmin todellisten kustannusten näkökulmasta.

AMKE esittää, että TUVA-koulutuksen rahoituksessa tulee lähitulevaisuudessa valmistella ja toteuttaa yhtenäinen rahoitusmalli eri järjestäjille siirtymäajan päättyessä elokuussa 2025.

Tiivistelmä

Pääsääntöisesti vaikeimmin kehitysvammaiset oppilaat opiskelevat työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa (TELMA) koulutuksessa, josta on säädetty ammatillisen koulutuksen laissa. Ammatilliset erityisoppilaitokset vastaavat pääosin vaikeasti vammaisten ja muiden vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppivelvollisten kouluttamisesta nivelvaiheessa, TUVA- ja TELMA-koulutus, sekä toisen asteen tutkintokoulutuksessa.

Perusopetuksen lisäopetuksen piirissä on vuosittain ollut ennen oppivelvollisuus uudistusta noin 30 vaikeasti vammaista oppilasta. Esityksen mukaan perusopetuksen järjestäjät eivät voi järjestää TUVA-koulutusta vaikeimmin kehitysvammaisille oppilaille. Tämä tarkoittaa, että suurin osa siirtyy ammatillisten erityisoppilaitosten järjestämään TELMA-koulutukseen. Tuen tarve ja koulutuksen tavoitteet ovat mahdollista saavuttaa laadukkaasti ja oikein kohdennetusti TELMA-koulutuksessa, mikäli oppijan tavoitteena ei ole siirtyä tutkintokoulutukseen. Tällöin myös rahoitus kohdentuu laskennallisesti ja opiskelijan saaman opetuksen sisällön ja tuen mukaan oikein.

Oppivelvollisuuden laajentaminen on lisännyt merkittävästi tarvetta vaativan erityisen tuen opiskelijoiden aloituspaikoille. AMKE muistuttaa, että hallitusohjelman mukaisesti uudet kustannukset korvataan koulutuksen järjestäjille. Kustannusten kattaminen ei saa tarkoittaa vain niiden uudelleen allokointia, jolloin se leikkaa esimerkiksi jatkuvasta oppimisesta, vaan tarvittaessa rahoitustason nostoa.

AMKE on pettynyt, että tästä esityksestä ei tullut lausuntopyyntöä AMKELLE ja ammatillisille erityisoppilaitoksille. AMKE muistuttaa, että oikeusministeriön säädösvalmistelun kuulemisoppaan ohjeistuksen mukaan lausuntopyyntö lähetetään keskeisille sidosryhmille.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry

Veli-Matti Lamppu
toimitusjohtaja

Saku Lehtinen
johtava asiantuntija

Lisätiedot: johtava asiantuntija Saku Lehtinen, 040 041 2057, saku.lehtinen@amke.fi